

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЯ З ОЦІНКОЮ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ

для здобувачів вищої освіти 3 курсу денної форми здобуття освіти
Освітньої програми «Лабораторна діагностика»
Спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та лікування»
Галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

ЛИТВИНОВА
Ольга
Миколаївна

професор кафедри
клінічної лабораторної
діагностики, мікробіології
та біологічної хімії, доктор
медичних наук, професор

Інформація про викладача
<https://biochem.nuph.edu.ua/litvinova-olga-mikolaivna>

olgalitvinovamd@gmail.com

- 1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра клінічної лабораторної діагностики, мікробіології та біологічної хімії.
- 2. Адреса кафедри:** м. Харків, вул. Куликівська, 12, 1-й поверх, т. 057-706-30-73.
- 3. Веб-сайт кафедри:** <https://biochem.nuph.edu.ua/>
- 4. Консультації :** on-line на платформі ZOOM після заняття .
- 5. Анотація освітнього компонента:** Впровадження освітнього компонента «Оториноларингологія з оцінкою результатів досліджень» в освітній процес пов'язано з необхідністю підготовки майбутніх фахівців з питань етіології, патогенезу, клінічні прояви основних захворювань ЛОР органів, сучасних методів діагностики отоларингологічних хвороб, діагностичних можливостей лабораторних та інструментальних методів дослідження в отоларингології.
- 6. Мета викладання освітнього компонента:** надання системних знань про клінічні прояви основних захворювань ЛОР органів, сучасні методи діагностики оториноларингологічних хвороб, про діагностичні можливості лабораторних та інструментальних методів дослідження в отоларингології.
- 7. Компетентності відповідно до освітньої програми:**
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):
 - **ЗК 2.** Здатність спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово.
 - **ЗК 5.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
 - **ЗК 6.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 - **ЗК 7.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
 - **ЗК 11.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- **ЗК 12.** Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- **ФК 2.** Здатність здійснювати збір та верифікацію даних, прийом та обробку зразків згідно з протоколами.
- **ФК 3.** Здатність проводити аналіз зразків та здійснювати валідацію результатів згідно з існуючими протоколами.
- **ФК 4.** Здатність застосувати сучасні методи та технології дослідження тканин та зразків різного походження у лабораторіях різного профілю та розуміння принципів дії цих методів.
- **ФК 5.** Здатність інтерпретувати результати на основі наукового знання, розуміючи взаємозв'язок між результатами аналізу, діагнозом, клінічною інформацією та лікуванням, та представляти і повідомляти результати належним чином та документувати конфіденційні дані.
- **ФК 7.** Здатність застосовувати навички критичного мислення для конструктивного розв'язання проблем.
- **ФК 10.** Здатність компетентно та професійно взаємодіяти з пацієнтами, колегами, медичними працівниками, іншими фахівцями, застосовуючи різні методи комунікації.
- **ФК 11.** Здатність до контролю переліку необхідних лабораторних досліджень до кожної патології зокрема, відповідно до протоколів для забезпечення ефективності діагностики, лікування та прогнозування захворювань ЛОР органів.

ФК 14. Готовність виконувати точно та якісно дослідження, удосконалювати методики їх проведення та навчати інших.

8. Програмні результати навчання (ПРН):

- **ПРН 1.** Проводити підготовку оснащення робочого місця та особисту підготовку до проведення лабораторних досліджень, з дотриманням норм безпеки та персонального захисту, забезпечувати підготовку до дослідження зразків різного походження та їх зберігання.
- **ПРН 2.** Визначати якісний та кількісний склад речовин та їх сумішей. Демонструвати використання знань про морфологічні зміни тканин і органів для діагностики патологічних станів, виявляти помилкові результати та вживати заходи щодо їх корекції.
- **ПРН 5.** Верифікувати результати лабораторних досліджень для діагностики онкопатології (норма/патологія).
- **ПРН 6.** Верифікувати результати лабораторних досліджень в клініці внутрішніх хвороб (норма/патологія).
- **ПРН 12.** Виконувати загальноклінічні, гематологічні дослідження, інтерпретувати результати з урахуванням нормальних та критичних значень, обмежень методу дослідження, клінічних та інших лабораторних показників, виявлення неправдоподібних результатів.
- **ПРН 13.** Виконувати кількісні та якісні біохімічні дослідження, інтерпретувати їх результати.

9. Статус освітньої компоненти: вибіркова.

10. Пререквізити освітньої компоненти: «Латинська мова та медична термінологія», «Біохімія», «Анатомія людини», «Патологічна фізіологія», «Фізіологія з основами анатомії людини», « Фармакологія », «Гістологія, цитологія та ембріологія», « Медична та біологічна фізика», «Мікробіологія», «Пропедевтика внутрішньої медицини».

11. Обсяг освітньої компоненти: 4 кредити ЕКТС (120 годин): 42 години аудиторних занять, з

них – 6 год. лекцій, 36 год. практичних занять; 78 год. самостійної роботи.

13. Організація навчання:

Формат викладання освітнього компонента:

Методи навчання:

- *пояснювальний (інформаційно-репродуктивний) метод*: Lecture-based learning – лекції, відео-матеріали;
- *репродуктивний метод*: традиційні практичні заняття;
- *проблемне викладання*: Case-based learning – метод кейсів;
- *дослідницький метод*: Research-based learning – участь в науково-дослідницькій роботі, підготовка тез доповідей на конференції, наукових статей

Зміст освітнього компонента:

Змістовий модуль 1. Захворювання носа та навколоносових пазух. Захворювання глотки та гортані.

Тема 1. Оториноларингологія, як навчальна дисципліна. Організація оториноларингологічної служби в Україні. Значення оториноларингології в системі медичних дисциплін. Клінічна анатомія, фізіологія та сучасні методи дослідження носа, придаткових пазух, глотки, гортані наружного і середнього вуха, слухового та вестибулярного аналізатора. Методи дослідження вестибулярної функції, методи дослідження ністагму. Фізіологічна роль верхніх дихальних шляхів. Значення рефлекторних зон порожнини носа

Тема 2. Захворювання носа та навколоносових пазух. Захворювання наружного носа: фурункул носа, опіки та відмороження. Гострий і хронічний верхньощелепний синусит, етмоїдит, фронтит, сфеноїдит. Особливості лабораторної діагностики при захворюваннях носа та придаткових пазух, туговухості та глухоти у дорослих та дітей раннього віку. Методи діагностики при захворюваннях носа та навколоносових пазух. Особливості лабораторної діагностики при захворюваннях носа та придаткових пазух.

Тема 3. Захворювання глотки. Особливості лабораторної діагностики при захворюваннях глотки. Ангін. Морфолого – фізіологічна характеристика лімфоденоїдного глоточного кільця. Ангін: диференціальна діагностика. Хронічний тонзиліт: проста та токсико-алергічна форми. Ангін при інфекційних захворюваннях та захворюваннях кровотворної системи. Ускладнення: паратонзиліт, парафарингіт, ретрофарингіальний абсцес, медіастеніт. Особливості лабораторної діагностики при захворюваннях глотки.

Тема 4. Захворювання гортані. Особливості лабораторної діагностики при захворюваннях гортані. Клінічна анатомія, фізіологія та методи дослідження гортані, трахеї. Захворювання гортані: гострий та хронічний ларингіт, гострий стенозуючий ларинготрахеїт, набряк гортані, дифтерія, парези та паралічі гортані, гострий стеноз гортані. Особливості лабораторної діагностики при захворюваннях гортані.

Змістовий модуль 2. Захворювання вуха. Злоякісні та доброякісні пухлини ЛОР органів. Травми носа.

Тема 5. Захворювання вуха. Захворювання зовнішнього вуха: гострий та хронічний зовнішній отит, фурункул слухового проходу, отомикоз - клініка, діагностика. Гострий середній отит – етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика. Ексудативний середній отит. Ускладнення гострого гнійного середнього отиту. Мастоїдит. Хронічне гнійне запалення середнього вуха. Адгезивний середній отит. Особливості лабораторної діагностики при захворюваннях вуха. Захворювання внутрішнього вуха: лабиринтит – етіологія, механізми розвитку, патологічна анатомія, симптоми при різних видах (відокремлений, дифузний) лабиринтит, діагностика, ускладнення. Нейросенсорна туговухість: етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Ототоксичні антибіотики. Хвороба Менєра – етіологія, патогенез, клініка. Отосклероз. Особливості лабораторної діагностики при захворюваннях вуха.

Тема 6. Внутрішньочерепні ускладнення: отогені, риногені. Особливості лабораторної діагностики. Внутрішньочерепні ускладнення: отогені, риногені. Тромбофлебіт сигмовидного, поперечного та кавернозного синуса. Лікарські помилки при внутрішньочерепних ускладненнях та схожих з ними захворюваннях. Особливості лабораторної діагностики при цих захворюваннях.

Тема 7. Злоякісні та доброякісні пухлини ЛОР органів. Особливості лабораторної діагностики. Злоякісні утворювання ЛОР- органів та специфічні інфекційні гранулеми. Злоякісні та доброякісні пухлини верхніх дихальних шляхів і вух. Юнацька ангіофіброза носоглотки. Рак гортані, клініка, діагностика. Злоякісні утворювання ЛОР-органів та специфічні інфекційні гранулеми. Злоякісні та доброякісні пухлини верхніх дихальних шляхів і вух. Юнацька ангіофіброза носоглотки. Рак гортані, клініка, діагностика. Особливості лабораторної діагностики при цих захворюваннях.

Тема 8. Травми носа, носові кровотечі. Сторонні тіла ЛОР-органів. Особливості лабораторної діагностики при цих захворюваннях.

Організація самостійної роботи:

Самостійна робота включає в себе вивчення частини питань 1-8 тем освітнього компонента, які не увійшли до аудиторних занять, та виконання завдань з цих тем з метою закріплення теоретичного матеріалу.

13. Види та форми контролю:

Поточний контроль:

Контроль знань на кожному занятті: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач.

Контроль змістових модулів: : складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач

Умови допуску до контролю змістових модулів: наявність мінімальної кількості балів за заняття змістового модулю, за контроль змістового модулю 1 (для контролю змістового модуля 2).

Семестровий контроль:

Форма семестрового контролю: семестровий залік.

Умови допуску до контролю змістових модулів: поточний рейтинг більше 60 балів, наявність мінімальної кількості балів за контроль змістового модулю 1 та 2, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітнього компонента.

Умови допуску до семестрового контролю: Поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітнього компонента.

14. Система оцінювання з освітньої компоненти:

Оцінювання засвоєння тем освітнього компонента під час занять:

<i>Номер теми освітнього компонента</i>	<i>Максимальна кількість балів за тему</i>	<i>Розподіл максимальної кількості балів за тему за видами робіт</i>	<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>
Змістовий модуль 1			
Тема 1.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 2.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних

			завдань
Тема 3.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 4.	12	2	тестування
		2	усна відповідь
		5	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
		3	написання реферату
Всього балів за змістовий модуль 1:		30	
Змістовий модуль 2			
Тема 5.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 6.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 7.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 8.	12	2	тестування
		2	усна відповідь
		5	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
		3	написання реферату
Всього балів за змістовий модуль 2:		30	
Всього балів за модуль:		60	

Вивчення освітнього компонента здобувачами вищої освіти можливе за допомогою неформальної освіти. Замість виконання видів робіт з будь-якої теми освітнього компонента можуть зараховуватись такі види робіт здобувача вищої освіти:

– участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, вебінарах з теми освітнього компонента (з підготовкою есе, тез доповідей, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено програмою заходу, або тезами доповідей, або відповідним сертифікатом);

– участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з теми освітнього компонента (в розробці анкетних форм, проведенні експериментальних досліджень, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Оцінювання здобувачів за видами робіт під час занять:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
тестування	16
відповіді на теоретичні питання	16
вирішення ситуаційних завдань	12
написання реферату	6

вирішення завдань для самостійної роботи	10
Всього балів:	60

Оцінювання під час контролю змістових модулів:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Розподіл максимальної кількості балів за контроль змістового модуля за видами робіт</i>	<i>Максимальна кількість балів за контроль змістового модуля</i>
<i>Змістовий модуль 1</i>		
тестування	5	20
відповіді на теоретичні питання	15	
<i>Змістовий модуль 2</i>		
тестування	5	20
вирішення розрахункових завдань	15	
<i>Всього балів за контроль змістових модулів:</i>		<i>40</i>

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти:

під час поточного контролю: 16 балів: 6 балів написання реферату (тема 4,8), 5 балів – вирішення ситуаційних завдань (теми 1-4), 5 балів - вирішення завдань для самостійної роботи (теми 4-8).

під час контролю змістового модуля 1: білети до змістового модуля 1 включають теоретичні питання та тестові завдання з тем 1, 4,

під час контролю змістового модуля 2: білети до змістового модуля 2 включають теоретичні питання та тестові завдання з тем 5-8

Шкала оцінювання семестрового заліку:

При вивченні освітнього компонента застосовується декілька шкал оцінювання: 100-бальна шкала, недиференційована («зараховано», «не зараховано») двобальна шкала та рейтингова шкала ECTS. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно таблиці.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Шкала ECTS	Оцінка за недиференційованою шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано
1-34	F	

15. Політики освітньої компоненти:

Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних

(семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітнього компонента (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітнього компонента, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ».

В рамках академічної свободи викладача замість виконання видів робіт з теми освітньої компоненти можливим є зарахування неформальної освіти здобувача вищої освіти.

16. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення дисципліни:

Обов'язкова література	1.Оториноларингологія: підручник / Д.І. Заболотний, Ю.В. Мітін, С.Б. Безшапочний, Ю.В. Деєва. — 4-е видання— Київ: ВСВ «Медицина», 2020. — 472 с. 2.Оториноларингологія: курс лекцій для студентів 4 курсу освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» спец. 222 «Медицина» / В. І. Троян, М. І. Нікулін, О. М. Костровський, І. О. Сінайко, Д. А. Путілін, І. М. Нікулін. — Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. — 91 с.
Додаткова література для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. Дитяча ринологія. Навч.-метод. посібник / під ред. Ф. Юрочка, А. Косаковського, В. Шкорботуна. — Львів: Мс, 2020. — 288 с. 2.Збірник тестових завдань з дитячої оториноларингології (навчальний посібник) / За ред. А.Л. Косаківського, А.А. Лайко, Л.П. Чиркова, В.В. Синяченко. — Київ — 2005. — 145с. 3. А. А. Лайко, Д.І. Заболотний, Ю. В. Гавриленко, О. І. Яшан, Д. Д. Заболотна, А. Л. Косаковський, Т.А. Шидловська, К.Ю. Куреньова, В. В. Синяченко, І. А. Косаківська, А.В. Ткаліна, Т.М. Осадча, Л.А. Шух. Гострі неспецифічні хвороби гортані. Монографія. — Вінниця, ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2021. — 235 с. 4.А. Лайко, Д.І. Заболотний, О.М. Борисенко, Ю. В. Гавриленко, О. І. Яшан, А. Л. Косаковський, В. В. Синяченко, Д. Д. Заболотна, І. В. Березнюк, І. А. Косаківська, Н. О. Юревич. Сучасні методи

	діагностики та мікрохірургії хвороб вуха у дітей. Навч.-метод. посібник. — К.: Логос, 2021. — 212 с. 5.Лайко А.А., Мостова Т.С., Літвіненко Л.І. Хронічний середній отит. — К.: Логос, 2018. — 237 с. 6.Заболотний Д.І., Лайко А.А., Косаковський А.Л., Мостова Т.С. Клінічна анатомія, фізіологія та методи обстеження ЛОР-органів: Рекомендовано ЦМК з вищої освіти МОЗ України як навч. посібник. - К.: Логос, 2014. - 240 с. 7.Лайко А.А., Заболотний Д.І., Косаковський А.Л., Мостова Т.С., Гладуш Ю.І. Довідник з дитячої отології: Рекомендовано ЦМК з вищої освіти МОЗ України як навч. посібник.-К.: Логос, 2014. - 152 с. 8.Посібник для практичних занять з оториноларингології для викладання за кредитно- модульною системою / За ред. Ю. В. Мітіна, О.М. Науменко, Ю.В. Деєвої. — Київ: Видавничий дім «Асканія» — 2008. — 345с.
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. http://www.library@nuph.edu.ua — бібліотека Харківського національного фармацевтичного університету. 2. http://dspace.zsmu.edu.ua/handle/123456789/11997 3. http://www.kh.med.bibc@ukr.net — Харківська державна медична бібліотека. 4. http://www.korolenko.kharkov.com — Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка. 5. www.emed.org.ua — медична література. 6. Електронна бібліотека України – http://www.elibukr.org/
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/index.php?categoryid=750

17. Технічне й програмне забезпечення освітнього компонента:

Технічне забезпечення – комп'ютер персональний комплектації 1 VT Computers Intel Pentium G4400 (2016), відеокамера, мультимедійний проектор, екран.

Програмне забезпечення: Microsoft Word, Excel, Power Point, Acrobat rider, Google Workspace for Education Standard, ZOOM, MOODLE